

CYNGOR BRO MORGANNWG

Hysbysiad Penderfyniad – Cyfarfod Hybrid, 1 Rhagfyr, 2025.

Mae'r agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn bresennol: Y Cynghorydd Naomi Marshallsea (Maer), Y Cynghorwyr Anne Asbrey, Julie Aviet, Gareth Ball, Rhiannon Birch, Bronwen Brooks, Gillian Bruce, Ian Buckley, Lis Burnett, Samantha Campbell, George Carroll, Christine Cave, Charles Champion, Amelia Collins, Marianne Cowpe, Pamela Drake, Vincent Driscoll, Anthony Ernest, Robert Fisher, Christopher Franks, Wendy Gilligan, Russell Godfrey, Emma Goodjohn, Ewan Goodjohn, Stephen Haines, Sally Hanks, William Hennessy, Nic Hodges, Mark Hooper, Catherine Iannucci-Williams, Gwyn John, Dr. Ian Johnson, Belinda Loveluck-Edwards, Julie Lynch-Wilson, Kevin Mahoney, Michael Morgan, Jayne Norman, Helen Payne, Elliot Penn, Sandra Perkes, Ian Perry, Joanna Protheroe, Ruba Sivagnanam, Carys Stallard, Neil Thomas, Rhys Thomas, Steffan Wiliam, Margaret Wilkinson, Edward Williams, Mark Wilson a Nicholas Wood.

EITEM AGENDA 1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd y rhain gan y Gynghorwyr Janice Charles, Brandon Dodd a Susan Lloyd-Selby.

EITEM AGENDA 2. DATGANIADAU BUDDIANT –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

EITEM AGENDA 3. COFNODION –

ARGYMHELLWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 29 Medi, 2025 a 3 Tachwedd, 2025 fel cofnod cywir.

EITEM AGENDA 6. ADRODDIAD BLYNYDDOL DRAFFT Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO 2024/25 (CYF) –

PENDERFYNWYD – BOD yr Adroddiad Blynyddol yn cael ei gymeradwyo.

Rheswm dros y penderfyniad

Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cyngor a rhanddeiliaid ehangach ynghylch gwaith y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

EITEM AGENDA 7. DATGANIAD CYFRIFON WEDI'I ARCHWILIO 2024/25
(CYF) –

PENDERFYNWYD –

- (1) Y BOD y Datganiad Cyfrifon Terfynol a'r Datganiad Llywodraethu Blynnyddol yn cael eu cymeradwyo.
- (2) Y BOD awdurdod dirprwyedig yn cael ei roi i'r Swyddog Adran 151 mewn cysylltiad â Chadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i wneud unrhyw addasiadau terfynol i'r Datganiad Cyfrifon Terfynol a'r Datganiad Llywodraethu Blynnyddol yn ôl yr angen.
- (3) Y BOD yr ymateb i Ymholiadau Archwilio Cymru yn Atodiad B i'r adroddiad yn cael ei nodi.
- (4) Y BOD Adroddiad Archwilio Cyfrifon Archwilio Cymru yn Atodiad C i'r adroddiad yn cael ei nodi.
- (5) Y BOD y Llythyr Cynrychiolaeth sydd ynghlwm yn Atodiad D i'r adroddiad yn cael ei gymeradwyo.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Y Cyngor yw'r corff sy'n gyfrifol am gymeradwyaeth derfynol y Datganiad Cyfrifon a'r Datganiad Llywodraethu Blynnyddol.
- (2) Mae Archwiliad y Datganiad Cyfrifon a'r Datganiad Llywodraethu Blynnyddol wedi'i gwblhau.
- (3) Roedd Archwilio Cymru wedi ysgrifennu at y ddwy swyddfa a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu gyda set o ymholiadau i roi sicrwydd ynghylch twyll, partïon cyfreithiol a phartïon cysylltiedig.
- (4) Roedd Adroddiad yr Archwiliad Cyfrifon i'w nodi ac roedd unrhyw addasiadau gofynnol wedi'u gwneud yn y Datganiad Cyfrifon a'r Datganiad Llywodraethu Blynnyddol a gyflwynwyd i'w cymeradwyo.
- (5) Er mwyn galluogi cyflwyno'r Llythyr Cynrychiolaeth cyn i'r Archwilydd Cyffredinol lofnodi'r Cyfrifon.

EITEM AGENDA 8(a) ADOLYGIAD O DDATGANIAD O EGWYDDORION
DEDDF HAPCHWARAE 2025 – 2025-2028 (CYF) –

PENDERFYNWYD – Y BOD y Datganiad o Egwyddorion Trwyddedu ar gyfer 2025-2028, fel y'i manylwyd, yn cael ei gymeradwyo.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried nad oes unrhyw ymatebion ymgynghori wedi dod i law, ac i sicrhau bod y Cyngor yn cyflawni ei ddyletswydd statudol fel Awdurdod Trwyddedu.

EITEM AGENDA 8(b) DRAFFT TERFYNOL HUNANASESIAD
BLYNYDDOL CYNGOR BRO MORGANWG 2024/25 (CYF) –

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Anne Asbrey		√	
Julie Aviet	√		
Gareth Ball	√		
Rhiannon Birch	√		
Bronwen Brooks	√		
Gillian Bruce		√	
Ian Buckley	√		
Lis Burnett	√		
Samantha Campbell	√		
George Carroll		√	
Christine Cave		√	
Charles Champion			√
Amelia Collins		√	
Marianne Cowpe		√	
Pamela Drake	√		
Vincent Driscoll		√	
Anthony Ernest		√	
Robert Fisher			
Christopher Franks		√	

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Wendy Gilligan	√		
Russell Godfrey		√	
Emma Goodjohn	√		
Ewan Goodjohn	√		
Stephen Haines		√	
Sally Hanks	√		
William Hennessy		√	
Nic Hodges		√	
Mark Hooper		√	
Catherine Iannucci-Williams	√		
Gwyn John	√		
Ian Johnson		√	
Belinda Loveluck-Edwards	√		
Julie Lynch-Wilson	√		
Kevin Mahoney		√	
Naomi Marshallsea	√		
Michael Morgan	√		
Jayne Norman	√		
Helen Payne	√		
Elliot Penn	√		
Sandra Perkes	√		
Ian Perry		√	
Joanna Protheroe	√		

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Ruba Sivagnanam	√		
Carys Stallard	√		
Neil Thomas	√		
Rhys Thomas		√	
Steffan Wiliam		√	
Margaret Wilkinson	√		
Eddie Williams	√		
Mark Wilson	√		
Nicholas Wood		√	
Cyfanswm	29	20	1

PENDERFYNWYD – Y dylid cymeradwyo Drafft Terfynol Hunanasesiad Blynyddol Bro Morganwg 2024/25.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys y cyfeirnod a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

EITEM AGENDA 8(c) CYNLLUN DATBLYGU LLEOL NEWYDD BRO MORGANWG (CDLIN) 2021-2036 – ADRODDIAD YMGYNGHORI AR DWF TAI YN Y BARRI (CYF) –

Cynhaliwyd dau bleidlais yn ystod y ddadl.

Gwelliant i argymhelliad (3) i leihau nifer y safleoedd tai posibl fel dyraniadau yn y CDLIA Adneuo o dri i ddau.			
	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Anne Asbrey	√		
Julie Aviet		√	
Gareth Ball		√	
Rhiannon Birch		√	

Gwelliant i argymhelliad (3) i leihau nifer y safleoedd tai posibl fel dyraniadau yn y CDLIA Adneuo o dri i ddau.			
	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Bronwen Brooks		√	
Gillian Bruce	√		
Ian Buckley		√	
Lis Burnett		√	
Samantha Campbell	√		
George Carroll	√		
Christine Cave	√		
Charles Champion	√		
Amelia Collins	√		
Marianne Cowpe	√		
Pamela Drake		√	
Vincent Driscoll	√		
Anthony Ernest	√		
Robert Fisher			
Christopher Franks	√		
Wendy Gilligan		√	
Russell Godfrey	√		
Emma Goodjohn		√	
Ewan Goodjohn		√	
Stephen Haines	√		
Sally Hanks	√		
William Hennessy	√		

Gwelliant i argymhelliad (3) i leihau nifer y safleoedd tai posibl fel dyraniadau yn y CDLIA Adneuo o dri i ddau.			
	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Nic Hodges	√		
Mark Hooper	√		
Catherine Iannucci-Williams		√	
Gwyn John			√
Ian Johnson	√		
Belinda Loveluck-Edwards		√	
Julie Lynch-Wilson		√	
Kevin Mahoney	√		
Naomi Marshallsea			√
Michael Morgan	√		
Jayne Norman		√	
Helen Payne		√	
Elliot Penn		√	
Sandra Perkes		√	
Ian Perry	√		
Joanna Protheroe		√	
Ruba Sivagnanam		√	
Carys Stallard		√	
Neil Thomas		√	
Rhys Thomas			
Steffan Wiliam	√		
Margaret Wilkinson		√	

Gwelliant i argymhelliad (3) i leihau nifer y safleoedd tai posibl fel dyraniadau yn y CDLIA Adneuo o dri i ddau.			
	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Eddie Williams		√	
Mark Wilson		√	
Nicholas Wood	√		
Cyfanswm	23	24	2

Ni chafodd y gwelliant ei basio.

Cynhaliwyd pleidlais gofnodedig bellach ar y tri argymhelliad gwreiddiol fel y'u cyflwynwyd yn yr adroddiad:

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Anne Asbrey		√	
Julie Aviet	√		
Gareth Ball	√		
Rhiannon Birch	√		
Bronwen Brooks	√		
Gillian Bruce		√	
Ian Buckley	√		
Lis Burnett	√		
Samantha Campbell		√	
George Carroll		√	
Christine Cave		√	
Charles Champion		√	
Amelia Collins		√	
Marianne Cowpe		√	

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Pamela Drake	√		
Vincent Driscoll		√	
Anthony Ernest		√	
Robert Fisher			
Christopher Franks		√	
Wendy Gilligan	√		
Russell Godfrey		√	
Emma Goodjohn	√		
Ewan Goodjohn	√		
Stephen Haines		√	
Sally Hanks		√	
William Hennessy		√	
Nic Hodges		√	
Mark Hooper		√	
Catherine Iannucci-Williams	√		
Gwyn John	√		
Ian Johnson		√	
Belinda Loveluck-Edwards	√		
Julie Lynch-Wilson	√		
Kevin Mahoney		√	
Naomi Marshallsea			√
Michael Morgan	√		
Jayne Norman	√		

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Helen Payne	√		
Elliot Penn	√		
Sandra Perkes	√		
Ian Perry		√	
Joanna Protheroe	√		
Ruba Sivagnanam	√		
Carys Stallard	√		
Neil Thomas	√		
Rhys Thomas			
Steffan Wiliam		√	
Margaret Wilkinson	√		
Eddie Williams	√		
Mark Wilson	√		
Nicholas Wood		√	
Cyfanswm	26	22	1

PENDERFYNWYD –

- (1) Y BOD cynnwys yr adroddiad yn cael ei nodi.
- (2) Y BOD y camau gweithredu a nodir yn yr Adroddiad Ymgynghori yn cael eu cymeradwyo.
- (3) Y BOD cynnwys y tri safle tai posibl fel dyraniadau yn y Cynllun Datblygu Lleol Amnewid Adneuo (CDLI) yn cael ei gymeradwyo.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1&2) Amlinellu i'r Aelodau'r materion a godwyd yn ystod yr ymarfer ymgynghori cyhoeddus ar Dwf Tai yn y Barri.

- (3) Caniatáu i swyddogion symud ymlaen â pharatoi'r CDLI Adneuo.

EITEM AGENDA 8(d) ADRODDIAD CANOL BLWYDDYN RHEOLI'R
TRYSORLYS 2025/26 (CYF) –

PENDERFYNWYD – Y BOD Adroddiad Blynnyddol Rheoli'r Trysorlys ar gyfer y
cyfnod 2025/26 yn cael ei gymeradwyo

Rheswm dros y penderfyniad

Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cyngor ynghylch dull y Cyngor o Reoli'r Trysorlys.

EITEM AGENDA (8e) ADOLYGIAD O GYNLLUN DEISEBAU CYNGOR
BRO MORGANWG (CYF) –

PENDERFYNWYD – Y dylid cymeradwyo Cynllun Deisebau diwygiedig Cyngor Bro
Morganwg.

Rheswm dros y penderfyniad

Diweddarau dull y Cyngor o gyflawni deddfwriaeth statudol sy'n ymwneud â deisebau
gan y cyhoedd.

EITEM AGENDA 9(a) CYNLLUN DATBLYGU LLEOL NEWYDD BRO
MORGANWG (RLDP) 2021-2036 – ADRODDIAD YMGYNGHORI AR DWF TAI YN
Y BARRI (CYF) –

PENDERFYNWYD – Y dylid nodi'r defnydd o'r Weithdrefn Penderfynu Brys (Cofnod
Cabinet Rhif C69, 17 Gorffennaf, 2025 (fel y nodir yn Adran 15.14.2(ii) o
Gyfansoddiad y Cyngor).

Rheswm dros y penderfyniad

Mae adrodd ar ddefnyddio'r Weithdrefn Penderfynu Brys yn ofyniad o Gyfansoddiad
y Cyngor.

EITEM AGENDA 9(b) ADOLYGIAD O GYNLLUN DEISEBAU
CYNGOR BRO MORGANWG (CYF) –

PENDERFYNWYD – Y dylid nodi'r defnydd o'r Weithdrefn Penderfynu Brys (Cofnod
Cabinet Rhif C84, 4ydd Medi, 2025 (fel y nodir yn Adran 15.14.2(ii) o Gyfansoddiad y
Cyngor).

Rheswm dros y penderfyniad

Mae adrodd ar ddefnyddio'r Weithdrefn Penderfynu Brys yn ofyniad yng
Nghyfansoddiad y Cyngor.

EITEM AGENDA 10. YSTYRIED YR HYSBYSIAD O GYNIGION CANLYNOL
[A GYFLWYNWYD GAN Y CYNGHORWYR L. BURNETT AC E. GOODJOHN] –

Trafodwyd yr Hysbysiad o Gynnig isod, a gynigiwyd gan y Cynghorydd Lis Burnett ac a eiliwyd gan y Cynghorydd Ewan Goodjohn yn y cyfarfod.

“Diwrnod y Rhuban Gwyn – Trais ar sail Rhywedd

Mae'r Cyngor hwn yn nodi:

- Cynhaliwyd gwylnos ar Gwrt Blaen y Swyddfa Ddinesig ar 21 Tachwedd 2025 i gydnabod Diwrnod y Rhuban Gwyn 2025 a Diwrnod y Cenhedloedd Unedig ar gyfer Dileu Trais yn erbyn Menywod.
- Arwyddocâd yr 16 Diwrnod o Weithredu canlynol yn codi ymwybyddiaeth am drais ar sail rhywedd yn erbyn menywod a merched, a phwysigrwydd blaenoriaethu atal sylfaenol i atal trais rhag digwydd yn y lle cyntaf.

Mae'r Cyngor yn nodi ymhellach:

- Y rôl hanfodol rydyn ni, fel rhai sy'n gwneud penderfyniadau, yn ei chwarae wrth lunio a gweithredu polisiau sy'n blaenoriaethu atal trais ar sail rhywedd a helpu i greu cymdeithas fwy cyfartal lle gall pob unigolyn, waeth beth fo'u rhywedd, fyw'n rhydd heb ofn trais.

Mae'r Cyngor yn cydnabod:

- Yr angen parhaus i fynd i'r afael ag ac atal trais ar sail rhywedd, a'r angen i ymgysylltu â dynion a bechgyn ledled cymdeithas. Mae hyn yn cynnwys mewn addysg, mewn gweithleoedd, cymunedau ac ar-lein.

Mae'r Cyngor yn credu

- Bod gan bob menyw a merch yr hawl i fyw yn rhydd rhag trais, ofn a dychryn.
- Mae mynd i'r afael â thrais yn erbyn menywod a merched yn gofyn am atal, addysg, ymyrraeth gynnar, a gwasanaethau arbenigol wedi'u hariannu'n briodol.

Felly mae'r Cyngor yn penderfynu

- Mabwysiadu dull dim goddefgarwch tuag at drais ar sail rhywedd ar draws pob polisi a man cyhoeddus a:
- Chryfhau hyfforddiant fel y gall staff adnabod ac ymateb i gam-drin a rheolaeth drwy orfodaeth.
- Cefnogi addysg ar gydsyniad, perthynas iach a chydaddoldeb rhywiol. Sicrhau llwybrau adrodd diogel a hygyrch.
- Galwad am gyllid cenedlaethol cynaliadwy ar gyfer gwasanaethau cymorth Trais yn Erbyn Menywod a Merched (TYEMM).

- Adnewyddu achrediad Rhuban Gwyn i ddangos ymrwymiad i newid cadarnhaol, cefnogi cydraddoldeb rhywiol a rhoi terfyn ar drais ar sail rhywedd.”

Yn dilyn cais gan Aelod am Bleidlais Gofnodedig, cynhaliwyd y bleidlais fel a ganlyn:

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Anne Asbrey	√		
Julie Aviet	√		
Gareth Ball	√		
Rhiannon Birch	√		
Bronwen Brooks	√		
Gillian Bruce			
Ian Buckley	√		
Lis Burnett	√		
Samantha Campbell	√		
George Carroll	√		
Christine Cave	√		
Charles Champion	√		
Amelia Collins	√		
Marianne Cowpe	√		
Pamela Drake	√		
Vincent Driscoll	√		
Anthony Ernest			
Robert Fisher			
Christopher Franks	√		
Wendy Gilligan	√		

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Russell Godfrey			
Emma Goodjohn	√		
Ewan Goodjohn	√		
Stephen Haines	√		
Sally Hanks	√		
William Hennessy	√		
Nic Hodges	√		
Mark Hooper	√		
Catherine Iannucci-Williams	√		
Gwyn John	√		
Ian Johnson	√		
Belinda Loveluck-Edwards	√		
Julie Lynch-Wilson	√		
Kevin Mahoney	√		
Naomi Marshallsea	√		
Michael Morgan	√		
Jayne Norman	√		
Helen Payne	√		
Elliot Penn	√		
Sandra Perkes	√		
Ian Perry	√		
Joanna Protheroe	√		
Ruba Sivagnanam	√		

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal
Carys Stallard	√		
Neil Thomas	√		
Rhys Thomas			
Steffan Wiliam	√		
Margaret Wilkinson	√		
Eddie Williams	√		
Mark Wilson	√		
Nicholas Wood	√		
Cyfanswm	46	0	0

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid mabwysiadu dull dim goddefgarwch o drais ar sail rhywedd ar draws pob polisi a mannau cyhoeddus.
- (2) Y dylid cryfhau hyfforddiant fel y gall staff adnabod ac ymateb i ymddygiad camdriniol a rheolaeth orfodol.
- (3) Y dylid cefnogi addysg ar gydsyniad, perthnasoedd iach a chydraddoldeb rhywedd, gan sicrhau llwybrau adrodd diogel a hygyrch.
- (4) Y dylid galw am gyllid cenedlaethol cynaliadwy ar gyfer gwasanaethau cymorth Trais yn erbyn Menywod a Gwrthryfelwyr (VAWG).
- (5) Y dylid adnewyddu'r achrediad Rhuban Gwyn i ddangos ymrwymiad i newid cadarnhaol, cefnogi cydraddoldeb rhywedd a dod â thrais ar sail rhywedd i ben.

Rheswm dros y penderfyniadau

- (1-5) Gan ystyried y bleidlais a gynhaliwyd ar y Cynnig.